

sida 6 - HISTORIA OCH FAKTA,

Lite kort om Lillängens historia samt Saltsjöbanan.

sida 8 - THAGE G. PETTERSON,

En föredetta politiker om framtidsvisioner och Lillängen.

sida 5 - 6 PER OLOV LALIN,

Lillängens äldsta invånare.

sida 7 - 8 - SKOGSOMRÅDEN,

Om Lillängens älskade och bevarade skogsområden.

sida 7 - PONTUS,

Lillängens yngsta invånare.

sida 8 - NILS PYK,

En kille med ambitioner i Lillängen.

sida 9 - VISOR,

Sångtexter och visor skrivna av Lillängsbor.

sida 10 - BIRGIT HEMBERG,

Matjournalist och författare bakom Bonniers kokbok om Lillängen och mat.

sida 11 - ANN,

En händig tjej och sitt älskade K-märkta Lillängshus.

sida 12 - TACK OCH HEJ,

Vi som har gjort broschyren.

För lite drygt 70 år sedan...

... var marken mellan Storängen och Järla ett bevuxet skogsområde. Den natursköna trakten med Järlasjön vid sidan av utgjorde ett perfekt läge för bostäder.

Därför beslutade man i mitten av 30-talet att röja bort skogen och ersätta den med tomter och vägar.

Det dröjde dock innan tomterna kunde köpas, då det rådde kraftig inflation på

bostadsmarknaden till följd av det pågående världskriget. 1937 såldes de första ägorna och familjer började slå upp sina palats på de avstyckade tomterna. Husen levererades som färdiga byggsatser och invånarna monterade husen på egen hand för att undvika de stigande byggnadspriserna. Bostäderna uppfördes förhållandevis glest på små tomter, rätvinkligt placerade längs gatorna. Husen byggdes som en- och tvåplansvillor med träpanel.

Taken pryddes av orangeröda tegelpannor och fönstrena var karaktäristiskt fyrkantiga. Marken längs Järlasjön lämnades obebyggt för gemensamma aktiviteter.

År 1938 stod fortfarande en stor del av Lillängen obebyggt. Mycket var fortfarande skog, vilket de boende i Lillängen uppskattade. De flesta trivdes i det pittoreska samhället som utgjorde en typisk representant för 30- och 40-talets småhusområden.

Fler och fler sökte sig till trakten och Lillängen expanderade gradvis. Ett par år senare stod drygt 160 bostäder inklusive enskilda parhus färdiga i Lillängen.

Saltsjöbanan.

Saltsjöbanan grundades år 1893 av K.A Wallenberg. Han ville skapa en kontinental badort där nuvarande Saltsjöbaden ligger och för att ta sig dit krävdes någon form av kommunikation.

Ångbåtstrafiken gick för långsamt, han var ute efter någonting som gick snabbare och var mer effektivt för att locka besökare. Att låta en järnväg sköta transporterna till badplatsen och det

nya samhället som höll på att byggas i Saltsjöbaden visade sig vara den ultimata lösningen. Bygget av järnvägen påbörjades 1891 och det hela kunde invigas två år senare, trots att banan inte var färdigställd.

I samband med järnvägens uppkomst växte områdena runt omkring, och ju mer bebyggelse som spred sig utmed banan desto tätare blev tågtrafiken. Snart var Saltsjöbanan av stor betydelse för kommunikationen mellan Stockholm och Nacka men även för den industriella utvecklingen. Det första Industriområdet omkring Järla och Sickla använde järnvägen för att transportera gods till Stockholm.

När de första husen uppfördes i Lillängen 1937 fick området en egen tågstation. Hållplatsen är värd att uppmärksammas för den lilla, funktionalistiskt utformade väntkuren som byggdes i samband med perrongen. På 1980-talet funderade man på att riva väntkuren på grund av dess nedgångna skick, men istället renoverades den. Lillängens väntkur är idag den enda som står kvar och ser i stort sett likadan ut som för 70 år sedan.

TEXT: MY SJUNNESTRAND.

”Du har flyttat till Paradiset!”

INTERVJU

- Kliv på, kliv på! Mannen som öppnar dörren till villan i Lillängen är välklädd och pratar småländska. Han har ett vänligt ansikte som ramas in av ett par stora, runda glasögon och ett grått hårsvall. Hans blåa ögon speglar den sorts vishet som bara en man av samma karaktär kan ha.

Hemma hos Thage G. Peterson är det varmt och välkomnande. Vi blir visade in i ett litet kök och slår oss ned vid det enkla matbordet. Utanför köksfönstret öppnar sig skogen och mellan träden kan man ana en strimma av Järlasjöns glittrande vatten. Regnmolnen hänger tunga och får det anspråkslösa köket att kännas riktigt mysigt.

Thage växte upp i det småländska armodet och fick tidigt lära sig hur orättvist samhället var. Både mor och far var socialdemokrater och därför föll det sig naturligt för honom att ärva samma värderingar.

- Jag drömde om att göra Sverige jämlikt, säger han och ler vid minnet.

Han berättar om hur man hyste stort hopp för framtiden. Utvecklingen på 2000-talet hoppades ha gått så långt att fattigdomen skulle vara helt utrotad. Och se hur det gick, menar Thage med ett snett leende.

Thage spenderade 30 år i riksdagen och 20 år i regeringen innan han gick i pension, vilket är längre än de flesta andra. Under sitt yrkesverksamma liv var han både forskningsminister, vice statsminister och justitieminister. Han jobbade nära Olof Palme under femton år och har gett ut fyra böcker, en till minne av Palme. Nu är han på gång med en femte, men vad den ska handla

om är en hemlighet.

Thage flyttade till Lillängen för 40 år sedan och har inga planer på att ge sig iväg, så länge hälsan är i behåll.

- Att bo i Lillängen är livskvalitet, säger han och berättar hur en Lillängsbo utbrustit "Du har flyttat till paradiset!" efter inflyttningen. Då förstod han genast att han hade hamnat i ett samhälle med god grannsämja och det var också viktigt. Thage berättar om småpratet mellan grannarna på väg till stationen eller i trädgården som skapar en gästvänlig atmosfär i området.

- En fin livsrytm har alltid präglat Lillängen.

Precis utanför fönstret landar en talgoxe på en talgboll. Den tittar in genom fönstret men tycks inte störa sig av vår närhet, blott en fönsterruta ifrån.

- Fåglarna blir så tama, säger Thage eftertänksamt när vi betraktat fågeln under en stunds tystnad. Det är också en anledning till att jag trivs så bra, fortsätter han och stryker sig över sitt gråa hår.

- Närheten till naturen och de vilda djuren är viktig för mig. Här i Lillängen finns det både älgar, rådjur, rävar och grävlingar. Det är precis som om naturen kommer in i hus och hem.

Thage tycker det är viktigt att värna om Lillängens unika djurliv och grönområden. Han är en stark motståndare till kommunens förslag att asfaltera och bebygga den del av Lillängen som fortfarande är bevuxen.

- Det är både gamla och ungas verkliga andningshål, avslutar han med ögonen vilandes på talgoxen som fortfarande sitter utanför fönstret.

När vi reser oss upp tittar fågeln förskräckt upp och ger sig iväg, men bara för den här gången.

TEXT: MY SJUNNESTRAND.

Per Olov Lalin, Lillängens äldsta invånare

Redan vid första ögonblicket förstår man att Per-Olov Lalin tillhör skaran som bott längst i Lillängen. Men trots sin aktningsvärda ålder av 95 är han lika pigg som om han vore tjugo år yngre.

Han bor med hustru Birgitta i en pampig villa på Ättestupsvägen med en storslagen utsikt över hela Järlasjön. Vi beundrar den från ett vardagsrum vars ena långsida upptas av ett enda stort panoramafönster. På väggarna hänger tavlor av barnbarnen och på mattan ligger Lincoln, den vita West Highland Terriern, förnämt hopkurad. Jag har slagit mig ner i en soffgrupp tillsammans med fotografen, medan Lalin insisterar på att sitta i en pinnstol.

- Det är för höften, förklarar han ursäktande.

Per-Olov Lalin flyttade till Lillängen 1943. Huset byggdes 1938 och han minns tydligt hur allt började.

- Husen kom som färdiga byggsatser på lastbil och man fick snickra ihop inredningar själva. Det tog bara några timmar att resa husen, men kvaliteten på ägarnas arbeten varierade förstås beroende på byggarnas kompetens, säger han och skrattar lite vid minnet.

Bostadsmarknaden såg förstås annorlunda ut än idag.

- På den tiden kunde man få en trerumsvilla för sju-åtta tusen, berättar Lalin.

De som hade lite mera cash på fickan köpte ett större hus nere vid sjön för 15-17 tusen. Jag och min fru lånade pengar av min mormor för att kunna ha råd med det här huset, säger han och harklar sig innan han fortsätter:

- Vi betalade trettiofem tusen för huset, men det var förstås mycket pengar på den tiden.

Lalin avbryts plötsligt av skarpa signaler som ljuder genom villan. Lincoln rycker till och lyfter yrvaket på huvudet. Telefonen. Lalin sitter kvar ett tag och liksom funderar på om han ska svara eller inte. Sedan reser han sig tungt och muttrar för sig själv.

- De har väl tröttnat innan jag hinner fram.

Men personen i andra änden tycks vara medveten om att Lalin inte brukar svara på första signalen. Medan han högljutt konverserar i telefonen leker jag med Lincoln som vaknat till liv och busigt rullar runt på rygg för att bli kliad. Efter en liten stund linkar Lalin tillbaka till vardagsrummet och slår sig återigen ner på pinnstolen. Jag ber honom välja ut ett specifikt minne att berätta om.

- Lillängen var bara sly och sankmark när jag var liten, börjar han. Jag växte ju upp i Storängen. I närheten av min bostad låg en bondgård som ägdes av en bonde som hette Åke Nyman.

”Vi betalade
trettiofem tusen
för huset, men det
var förstås mycket
pengar på den
tiden.”

Han hade både hästar och kor och jag tyckte om att hjälpa honom med djuren. Hästarna fick gräsfoder där Lillängen nu ligger, förklarar Lalin och ser ut att fundera på hur han ska fortsätta.

- Åke Nyman drev också åkeri och hjälpte folk med att flytta, fortsätter han. På den tiden fanns ju varken flyttfirmor eller bilar, så alla transporter skedde med hjälp av häst och vagn. En dag fick jag följa med när Åke fick i uppdrag att hjälpa ett par med flytttransporter.

När vi kom till nuvarande glasmästeriet utmed järnvägen sjönk plötsligt en av hästarna ner i dyn, berättar Lalin och sänker rösten lite för att öka spänningen.

- Han kunde omöjligt ta sig upp själv. Vad vi fick göra var att spänna fast den andra hästen i honom som sedan fick dra upp honom på våra uppmanande tillrop. Det var dramatiskt, avslutar han allvarligt och får oss förstå att det var en otäck upplevelse för en ung pojke på den tiden.

Jag väljer att byta ämne och frågar varför han fortfarande bor kvar i Lillängen.

Det får Lalin att skina upp.

- Varför inte? Grannsämjan är god och jag uppskattar verkligen närheten till både natur och civilisation.

- Och sedan är det ju så vackert här, avslutar Lalin.

Och det räcker väl med att kasta en blick genom fönstret, där Järlasjön breder ut sig som en glittrande matta, för att förstå vad han menar.

TEXT: MY SJUNNESTRAND.

FOTO: JOHANNA HULTIN FREDIN.

FOTO: JOHANNA HULTIN FREDIN.

Vackra detaljer i Lalins trädgård.

Bevara skogen i Lillängen!

Trots att endast tolv minuter avskärmar Lillängen från det pulserande storstadslivet är det lätt att uppleva stillheten i området. Anledningen är de natursköna omgivningarna som erbjuder såväl kräftfiske som svampplockning – en förmån som boende i Lillängen värdesätter högt. Lillängens förening har förtroendet av Nacka Kommun att förvalta den allmänna marken i området, något som har visat sig svårare än man trott.

Enligt planerna skulle Lillängsskogen vid seniorbostäderna i anslutning till Värmdövägen bevaras som naturområde. Döm därför av Lillängsbarnas förvåning när stora skogsmaskiner kom och avverkade stora delar av skogsområdet i somras. Det var tänkt att en handikappanpassad gångväg skulle löpa genom skogen, något som varken kommunens politiker eller boende i Lillängen blivit informerade om.

Lillängsborna är måna om de grönområden som finns kvar i området och rasade mot det oönskade bygget. Nu är arbetet stoppat men ett stort hål gapar fortfarande tomt i Lillängsskogen. Kommunen har fortfarande planer på att bebygga och asfaltera delar av de grönskande områdena i Lillängen, vilket upprör många Lillängsbor. Lotti Knutsson är en av dem:

- Det är otroligt viktigt att bevara de få grönområden som finns kvar i vårt område. Flera skogsområden har redan försvunnit till följd av bebyggelse, vilket är förödande för vårt välbefinnande.

Skogsområdena i Lillängen är uppskattade av många och används till avkoppling och gemensamma aktiviteter vid högtider. Närheten till naturen är en viktig del av Lillängens karaktär och skapar stor trivsel för invånarna. Lotti Knutsson betonar även hur viktiga skogsområdena är för barnen som växer upp i Lillängen.

- Barn kan inte ta bilen fem kilometer för att leka utan är beroende av lekplatser och grönområden nära sin bostad. I framtiden måste vi värna om vartenda träd!

Vill du veta mer om arbetet med skogsområdena här i Lillängen?

Lillängen har en egen skogssektion som kämpar för att grönområdena ska få finnas kvar. De ansvarar även för röjning och att den allmänna marken sköts på bästa sätt. Föreningen äger en röjsåg som fritt kan disponeras av medlemmarna. Besök Lillängens hemsida, www.lillangen.se.

Vad är det bästa med Lillängen?

Vi gjorde en enkät och frågade de personer vi stötte på vad de kände för Lillängen...

• LENNART, 87år:

– Det finns väldigt många bra saker med Lillängen! Det är fina hus och trevliga omgivningar.

Det är bra att det är så nära till skogarna. Fast det är tråkigt att ungarna klottrar vid stationen.

• ERIK, 62 år:

– Lillängen är trevligt och väldigt centralt. Det ligger bra till och har goda kommunikationer in till storstan och Nacka Forum.

Pontus, minst i Lillängen

Man kanske kan tycka att det är lite oförskämt att ligga och sova när man har lovat att ställa upp på en intervju. Vilken tur då, att Lillängens yngsta invånare Pontus, bara är sju veckor gammal.

Vi blir välkomnade av en stor yvig päls och en ivrigt viftande svans, för hunden Hippie är det viktigt om hon känner den hon hälsar på eller inte. Medan vi försöker undvika hennes leriga tassar, som gärna vill bekanta sig med våra jackor, plingar vi på till det karaktäristiska Lillängshuset.

Snart öppnas dörren och vi möts av ett glatt leende som uppmanar oss att kliva på ”in i värmen”. Hon tar oss artigt i sin välmanikytrade hand och presenterar sig som Ulrica. Sedan tecknar hon åt oss att vara tysta så att vi inte råkar väcka Pontus som fridfullt snusar i sin barnvagn. Med sina ynka sju veckor är han den yngsta invånaren i hela Lillängen. Vi smyger oss förbi honom och in i köket, där Ulrica dukat upp te och pepparkakor.

Ulrica och hennes man Andreas har bott i Lillängen i två år tillsammans med deras tre söner.

- Jag kan ju inte någon historia om Lillängen direkt, erkänner Ulrica medan hon håller upp te i våra koppar, eftersom vi inte har bott här så länge.

Tidigare bodde Ulrica och Andreas inne i stan, men när barnen kom växte deras längtan att flytta ut på landet. Åtminstone till ett område som kändes som landet.

- Stan är ingen barnvänlig miljö, så vi bestämde oss för att flytta därifrån. Samtidigt ville vi inte flytta för långt bort från civilisationen och då var Lillängen perfekt, säger Ulrica och sträcker sig efter en pepparkaka.

- Det här området har en unik kombination av närhet till både stan och naturen.

Pontus vaknar och börjar gnälla ute i hallen. Ulrica reser sig för att hämta honom och återvänder efter ett ögonblick med sonen i famnen. Han betraktar oss med stora, klarblåa ögon och undrar nog, med all rätt, vad vi gör i hans kök.

Pontus föddes den nionde oktober och är yngst i syskonskaran. Storebrorsorna heter Lucas och Filip, tre respektive fyra år gamla.

- När jag och min man skulle döpa Pontus kom vi överens om att välja något typiskt svenskt, berättar Ulrica och dricker ur sin kopp.

- Eftersom Pontus syskon har ganska vanliga namn ville vi ha något i samma stil. Min man kom på Pontus och så fick det bli, förklarar hon.

Vi sitter kvar en stund och småpratar om allt möjligt innan Ulrica insisterar på att få visa oss runt i huset. Hon guidar oss runt i rummen och förklarar vad som är tillbyggt och vad som finns kvar sedan tidigare. Hon pekar och berättar om framtida planer, vad som ska göras om och vilket som är renoverat.

- När vi flyttade hit såg det här huset ut som om det inte rörts sedan 70-talet, menar Ulrica och stryker på en nytapetserad vägg.

- Vi rev ut det mesta och ersatte det med nya paneler, dörrar, fönster och tapeter. I framtiden ska vi fortsätta utveckla huset och försöka hitta en bra lösning till vår stora familj, avslutar hon.

TEXT: MY SJUNNESTRAND.

”Jag vill skapa bra musik, det är min ambition”

Musik är ett ständigt inslag i en vanlig ungdoms liv, spelas den inte på mp3-spelaren så är det på stereon eller tv:n, eller som i denne ungmans fall - i replokalen. Vi har träffat Nils Pyk Wirström, en trevlig 19-årig invånare i Lillängen och ställt honom dessa tio frågor.

Berätta om dina band.

Mitt första band kallades Damumgänget och det startade jag med tre kompisar för några år sedan. Fast det var mer som en rolig grej, vi spelade typ Funk/Rock tills sångaren slutade. Då skaffade vi en ny sångare, Pekka Pörtlors, han är lite känd i Stockholm nu faktiskt. Då spelade vi lite mer indie-pop.

Definiera indie-pop.

Det betyder ju från början ”independent”. Liksom pop fast inte Christina Auguilera-pop, utan lite mer avskalad musik.

Hur som helst, det bandet struntade vi också i. Istället startade jag och Mange (på trummor) ”Villa Straylight” med två andra snubbar. Det bandet vi håller på med idag, lite Post/Rock sådär. Jag är först och främst basist, men brukar köra lite trummor ibland också. Namnet Villa Straylight är dock sämst, för pretentiöst. Men det var Samuel som kom på det. Han gillar det.

Varför just musik? Allting började i åttan när Mange ville bilda ett band med hans kompis Måns. De undrade om jag var intresserad av att spela bas och jag tyckte att det lät okej. Jag hade egentligen inte spelat något instrument innan, men med tiden lärde jag mig och idag är jag rätt grym.

Är musik någonting som ligger inom familjen?

Hehe, nä det tror jag nog inte. Min mamma har i och för sig spelat en del, men det är inte av den anledningen som jag började med musiken.

Så du är en naturbegåvning kan man säga? Haha, jag är inte tondöv i alla fall!

Vill du satsa seriöst på musiken?

Näe.. Alltså jag spelar för att det är kul. Jag vill göra bra musik, det är min enda ambition. Sen om folk tycker att det är bra skit, så är ju det kul. Musik är stimulerande, jag tycker att det är en rolig och intressant skaparform.

Har ni några planerade spelningar då?

Saken är den att vi är lata. Vi har i alla fall spelat in en demo, men inte gjort nåt av den. Men det kommer, det gör det...

Vad gör du annars?

Just nu jobbar jag på en skola i Orminge som assistent åt en kille med ADHD/Damp, det är rätt okej just nu för stunden. Sen i framtiden får jag se. Jag och en kompis planerar att börja rita serier, han kommer på en historia och jag ritar. Men som sagt är jag rätt lat, vi har inte riktigt kommit igång än.

När och varför flyttade ni till Lillängen?

Vi bodde på Värmdö först, men det låg så avsides och det var krångligt med bussar in till stan. Det var som ett litet bondesamhälle, tror inte att mina föräldrar gillade det. Lillängen verkade bättre, vi ville bo i villa men ändå nära till stan.

Vad kännetecknar Lillängen?

När jag tänker Lillängen tänker jag mest på tågstationen och Järta Sjö.

Vart bor du om 10 år?

Jag gillar Vasastan. Miljön är lugn och skön, man behöver inte vara snobbig som på Östermalm eller "inne" som på söder. Jag tror att jag skulle kunna tänka mig att växa upp där med mina barn.

BILDER: OLA HASSBRING.

FOTO: JOHANNA HULTIN FREDIN.

Utsikt mot andra sidan.

Visor om Lillängen

LILLÄNGSVISAN

MELODI: ROSA PÅ BAL

Gräsmattor, småhus och äppelträ'n. Här bor jag,
här bor du, för här i Stockholms län nära till
skärgårn och Stureplan, är man långt från
stan.

Köpa sin tidning och lösa biljett. Tåget till Slu-
sen går tio i ett.

Fem, sex stationer med folk av och på. Lilläng-
en 13.02.

När du steg ner på perrongen, friden som mö-
ter dig nu, mötte du aldrig den gången, som-
maren trettiosju.

Yxhugg som ekar och ekar som fälls.

Bygge vid bygge, det gick
som på räls,
längs efter järnvägen ekon
och spår. Lillängen 50 år.

Rosenrabatten, syrenbersån. Där bor du, här
bor jag och inte långt ifrån
järnväg och brevlåda, MJ's livs och så folk
som trivs.

Blåbär i skogen och kräftor i sjön. Kvällssol i
väster som lyser på lönn.

Skidor i vinter och skridskor ibland.

Vårsådd i täppor och land.

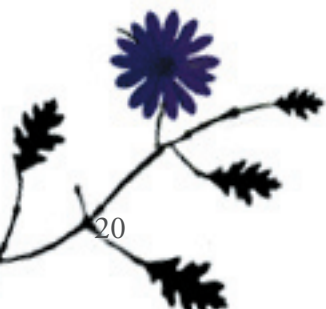
Tärnor och trutar som mättar ungarna sina
med mask

landar på stenar som jättar kastat i sjön med
ett plask.

Storstan i väster och skärgårn i öst,
vinter och vår följer sommar och höst.

Tidevarv kommer och tidevarv går.

Lillängen alltid består.

LILLÄNGEN ÄR BÄST

MELODI: NORGE

Skuru, Ektorp, Nacka strand och Boo.
Duvnäs, Björknäs där får man ingen ro.
Jarlaberget, Alphyddan är fel.
Det finns ingen annan plats för oss än
Lillängen för väl.

Järla, arla, solen den går upp
från Birkahöjden hör en galen tupp.
Bilar, ilar från Storängens palats.
Haróm inget vett i skann, på vår väg tar
dom sats!

Nacka Forum är vår skafferi.
Hortus-berget, där finns vårt bränneri.
Valborg, kräftis, marknaden på plan.
Saltsjöbanan åk iväg! Vem vill in till stan?

Fiska kräftor i vår Järla sjö
ploga, skotta isen ren från snö.

Ungar, gubbar och så vanligt folk.
Lillängen ska vara fritt med fåglar i var
holk.

Byggen, hyggen det vill vi inte ha
buller, muller det är inte bra.
Vi vill bara ha det ljust och grönt
i våran vrå på denna jord, Lillängen är
skönt.

Tråkigt, bråkigt gäller inte oss.
Allihopa, sjung med och kom loss.
Nu vi samlas här till våran fest
utan tvekan sjunger vi att Lillängen är
bäst.

Ja!!! En gång till så tar vi i -
Lillängen är bäst!!!

”Jag flyttade härifrån, men kom tillbaka igen fem år senare”

Birgit Hemberg är lång och ljushårig. Hon pratar välvårdat och eftertänksamt med en accent som vittnar om proper överklass. Hon är stiligt klädd och hennes varma leende låter oss förstå att hon är godhjärtad och ödmjuk.

Allt detta blir vi varse om när hon öppnar dörren till Lillängsvillan på Floravägen. Vi kliver in och tackar artigt ja till en kopp kaffe. Birgit går ut i köket och kommer ögonblicket därpå tillbaka med en kaffekanna, koppar och ett generöst kakfat. Vi slår oss ner i ett vardagsrum med stora fönster som vätter ut mot Järlasjön. En vägglampa bredvid soffans ena kortände sprider en dämpad belysning över det smakfyllt inredda rummet.

- Jag trivs bra här, börjar Birgit och vi förstår genast vad hon menar.
- Min pappa byggde huset 1939 och jag har alltså bott där sedan dess. 1962 flyttade jag till Lidingö men tröttnade och kom tillbaka fem år senare, fortsätter hon och skickar runt kakfatet.

- Huset ligger fint och vi har goda kommunikationer in till stan.

Idag är Birgit pensionerad. Under sitt yrkesverksamma liv jobbade hon bland annat som redaktionschef på Allt om Mat i tio år och som matjournalist på DN. Hon är en av författarna bakom Bonniers Kokbok som sålt i 500.000 exemplar – ett arbete som tog fyra år.

Nu arbetar hon med en ny bok.

– När jag pensionerade mig fick jag hedersuppdraget att skriva ett svenskt matlexikon, ett uppdrag jag gärna tog på mig.

Nu har jag någonting att göra på dagarna, menar hon och ler.

Vi tittar ut genom fönstret under en stunds tystnad och betraktar Järlasjöns mörkblåa vatten.

- När jag var liten gick det inte att bada där, säger Birgit efter en stund och nickar tankfullt ut genom fönstret.

- Fabrikerna som låg vid Järsla industriområde tömde avfall där i, vilket gjorde vattnet ohälsosamt. Det var inte förrän 35 år sedan de syresatte vattnet och man kunde bada i sjön.

Birgit dricker ur kaffekoppen innan hon fortsätter:

- Nu kan man bada om somrarna och åka skridskor på vintrarna. Det är många som fiskar kräftor också, men det var det bättre med förr. Nu är de väl nästan uppfiskade, säger hon och ler menande.

Birgit tycker att alla åldersgrupper passar bra i Lillängen men tror att det är den yngre generationen som börjar ta över mer och mer.

- Ett tag bodde det nästan bara folk som tillhör den äldre generationen här, säger hon.

- Men på senare år har det kommit fler barnfamiljer, vilket är roligt. Jag tycker det är bra med blandade åldersgrupper, det gör att området får lite karaktär. Dessutom är unga människor ofta engagerade, något som brukar tryta när man blir äldre, fortsätter hon och låter oss förstå att hon pratar av egen erfarenhet.

- Det är nära till både naturen, storstaden och vattnet. Av den orsaken passar Lillängen till alla åldersgrupper och jag tror att många lockas av just det, avslutar Birgit och dricker ur det sista ur kaffekoppen.

TEXT: MY SJUNNESTRAND.

Det var en gång...

Under tiden arbetet med broschyren framskridit har vi pratat med flera Lillängsbor som levit i området under större delen av sitt liv. Dessa människor har många minnen och intressanta berättelser att dela med sig av från Lillängen förr i tiden. Vi bestämde oss därför för att sammanställa de mest tokigaste, roligaste och sorgligaste berättelserna du inte visste om Lillängen. Läs och häpna!

”I början av 1940-talet, när Lillängen precis uppförts, var det många som ville göra fint i sina trädgårdar. Men skulle man ut och gräva i trädgården hade man inte joggingskor och en sliten t-shirt på sig. Ingrid skickade oss en bild på sina föräldrar när de var ute och arbetade i trädgården i iklädda söndagskläder och hatt. ”

”När lekplatsen på Moränvägen byggdes ville man inte att den skulle användas efter halv åtta på kvällarna. Då gick en vaktmästare runt och låste alla gungor med kedjor och hänglås. Men det lät bara mer för den där kedjans skull, för det är klart att barnen gungade ändå. ”

”När Lillängen byggdes fanns ingen tunnel under järnvägsspåret. Istället använde man sig av en sorts sluss där fordon och fotgängare kunde ta sig över till andra sidan. Tunneln byggdes inte förrän på 1950-talet. ”

”Den 22 februari 1944 släppte ryska plan helt oprovocerat bomber över Nacka. En av bomberna landade i Lillängen. Lyckligtvis kom ingen till skada eftersom bomben aldrig detonerade, men för Lillängsborna var accidensen en otäck påminnelse om kriget. Den offentliga ursäkten från Ryssland lät ”Vi var tvungna att göra oss av med lasten eftersom den var för tung” Att de satte en hel stad i fara var någonting de tydligen inte tänkte på.”

”På 40-talet fanns ett Konsum vid Lillängsplan där Lillängsborna kunde handla sina matvaror. Affären hade tre avdelningar med mjölk, kött och speceri. Senare bytte affären ägare och hette då MJ. ”

”På slutet av 1930-talet kunde man köpa sin egen Lillängsvilla för ungefär 15 tusen. Idag går ett ordinärt Lillängshus loss på närmare fyra miljoner.”

”Lillängen skakades av en fruktansvärd tragedi år 1954 då en liten flicka omkom genom en drunkningsolycka i Järlasjön. Sjön hade frusit på under natten och täcktes av ett tunt isskikt. Den 4-åriga flickan och hennes lekkamrat begav sig, under ett obehagligt ögonblick, ut på isen för att mata änder. När de hunnit ut till mitten av sjön gav isen plötsligt till vika och flickan föll handlöst ner i det nollgradiga vattnet. Leckamraten begav sig på snabba ben hem till modern för att hämta hjälp, men när de återfann flickan var det redan för sent och tragedin var ett faktum.”

”En för min familjs del dramatisk händelse inträffade, som jag minns det, sommaren 1944. Min man och jag var på våra arbeten, och barnflickan ensam med fyraåringen och babyn. Det blev ett frukstansvärt åskväder, en blixtnedslag slog ned i en björk alldeles intill huset, slog över till ett metallstaket utanför övre balkongen och in i barnkammaren - där barnen sov. Det tog eld i trossbotten i hörnet mot balkongen. Som tur fanns det ett par grannar hemma på sina tomter, sysselsatta med tomtarbeten. Den rådgivande barnflickan hämtade dem och med hjälp av sina verktyg kunde de släcka elden, hugga upp golvplankor i hörnet...”

”Ett hus på Lavalvägen byggdes 1938 av en man som arbetade för SJ. När arbetsplatsen förflyttades till Solna kunde han av ekonomiska inte pendla till Nacka och fick därför sälja huset. Köparen, Margit Vinge var riksdagsledamot och folktoppartist.”

TACK TILL ER SOM HAR BIDRAGIT
MED ERA SPÄNNANDE ANEKDOTER!

Annies Lillängshus

Annie flyttade till Lillängen 1985 till en stor villa på Fjällstigen. Några år senare flyttade hon in i bostadsrätten på Lillängsvägen, som nu är det äldsta kvarvarande huset i Lillängen. Villan byggdes 1897 och är det enda av fjorton byggnationer som står kvar än idag.

Bostäderna köptes av Sture Forsberg och fungerade på den tiden som arbetsbostäder. På 1930-talet köpte JM upp marken och fick då med husen ”på köpet”. Tolv av dessa fjorton hus revs efter köpet. Ett av de två hus som klarade sig undan rivning härjades av eldsvåda på 90-talet, och det andra är Annies som fortfarande står kvar. Annies hus är idag K-märkt.

TEXT: MY SJUNNESTRAND.

Tack.

Vi som har gjort denna broschyr:

My Sjunnestrand, text

Johanna Hultin Fredin, foto

Michaela Eriksson, formgivning

Lillängen,

ett litet samhälle med stora människor

I år fyller Lillängen så mycket som 70 år. Det har varit 70 år av kärlek, grannsämja, krig, försoning, sorg, glädje, motgångar och medgångar. Människor har kommit, människor har gått - och alla har vi på våra egna sätt bidragit till den enastående gemenskapen och trivseln i Lillängen. I denna broschyr har vi så gott som möjligt fångat några få av de hundratals unika karaktärer som gör Lillängen till ett underbart hem för både gamla som unga.

Grattis till Lillängen 70 år!